

Pensioenreglement per 1 januari 2024

16 januari 2024

Document Pensioenreglement per 1 januari 2023
Status Definitief
Datum 16 januari 2024

Projectcode ZZA6500-2

Auteur(s) Ir.drs. P.A.M. Canisius
Vastgesteld door AB in vergadering 16 januari 2024
Goedgekeurd door Drs.ing. J.N. de Koning

Paraaf

Adres Stichting Pensioenfonds Witteveen+Bos
Leeuwenbrug 8
Postbus 233
7400 AE Deventer
+31 (0)570 69 79 11
pensioenfonds.witteveenbos.nl
KvK 41244136

Uw pensioen hangt op lange termijn af van zeer veel externe factoren zoals rente, inflatie, sterftekansen, economische ontwikkelingen, wetgeving die door het Pensioenfonds niet zijn te beïnvloeden. Uw pensioen is dus geen gegarandeerd product maar een behoudend beleid kan zorgen voor beperkte en aanvaardbare risico's.

© Stichting Pensioenfonds Witteveen+Bos

Niets uit dit bestek/drukwerk mag worden veelevoudigd en/of openbaar gemaakt in enige vorm, hetzij elektronisch, mechanisch dan wel met digitale technieken door fotokopieën, opnamen, internet of op enige andere wijze zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Stichting Pensioenfonds Witteveen+Bos noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

INHOUDSOPGAVE

ALGEMEEN	3
1 BEGRIPSBEPALINGEN	4
2 DEELNEMERS	6
3 AARD VAN DE PENSIOENAANSPRAKEN	7
4 GRONDSLAG VOOR DE PENSIOENBEREKENING	9
5 OUDERDOMSPENSIOEN	10
6 PARTNERPENSIOEN	12
7 SCHEIDING	13
8 WEZENPENSIOEN	14
9 BEPERKINGEN EN OMZETTING PARTNERPENSIOEN	15
10 AANVULLEND EN EXCEDENT-ARBEIDSONGESCHIKTHEIDSPENSIOEN	16
11 DEELTIJDERS	17
12 DEELNEMERSBIJDRAGEN, VERPLICHTINGEN VENNOOTSCHAP	18
13 FISCALE MAXIMERINGEN	20
14 VOORWAARDELIJKE TOESLAGVERLENING	21
15 KORTING	23

16	RECHTEN BIJ BEËINDIGING DIENSTVERBAND	24
17	AFKOOP	25
18	ANTICUMULATIEBEPALING	27
19	WAARDEOVERDRACHT	28
20	VERPLICHTINGEN VAN DE DEELNEMERS, HERVERZEKERING	29
21	WIJZIGING OF BEËINDIGING	30
22	ONVOORZIENE GEVALLEN, GESCHILLEN	31
23	OVERGANGSBEPALINGEN	32
24	BESLAG EN VERVREEMDING	33
25	INWERKINGTREDING	34
	Laatste pagina	356
	Bijlage(n)	Aantal pagina's
I	Sekseneutrale en kostenneutrale omzettingsfactoren	5
II	Afkoopvoet naar leeftijd en pensioensoort	6
III	Actuariële grondslagen	2

ALGEMEEN

Artikel 0.1

Per 1 januari 2007 is de Pensioenwet van kracht, waarin de kaders worden aangegeven die gelden voor de opbouw, toezegging, overdracht, uitkering en alle andere handelingen betreffende pensioenen.

Artikel 0.2

De basis van de Pensioenwet wordt gevormd door de driehoeksverhouding tussen werknemer, werkgever en pensioenuitvoerder. Dit komt tot uitdrukking in de volgende begrippen:

- de **pensioenovereenkomst** tussen de werkgever en de werknemer;
- de **uitvoeringsovereenkomst** tussen de werkgever en de pensioenuitvoerder aangaande uitvoering van de pensioenovereenkomst;
- het **pensioenreglement**, waarin de rechtsverhouding tussen de pensioenuitvoerder en de deelnemer is vastgelegd.

Artikel 0.3

Dit document beschrijft het in artikel 0.2 bedoelde pensioenreglement.

Artikel 0.4

Ten aanzien van de in de Pensioenwet genoemde soorten pensioenovereenkomsten betreft het hier een uitkeringsovereenkomst, zij het met in dit pensioenreglement nader omschreven specifieke voorwaarden en bepalingen.

Artikel 0.5

Op diverse plaatsen in dit pensioenreglement worden bepalingen uit de Pensioenwet in verkorte vorm overgenomen. Onverkort blijven hierdoor echter de bepalingen uit de Pensioenwet wel degelijk van kracht.

1

BEGRIPSBEPALINGEN

In dit pensioenreglement wordt verstaan onder:

AOW-gerechtigde leeftijd

De wettelijk bepaalde leeftijd waarop de AOW-uitkering ingaat.

AOW-uitkering

Het per 1 januari van elk kalenderjaar geldende bedrag van de uitkering ingevolge de Algemene Ouderdomswet.

Bestuur

Het bestuur van het Pensioenfonds.

Deeltijd

Dit pensioenreglement is gebaseerd op een 100 % dienstbetrekking. Voor deelnemers met een deeltijdfactor gelden op die deeltijdfactor aangepaste bedragen (zie artikel 11).

Franchise

Per 1 januari van ieder volgend jaar wordt de franchise aangepast met de (trendmatige) aanpassing van de salarisschalen zoals door de Vennootschap vastgesteld. Zie bijlage III.

Gepensioneerde

Degene voor wie het pensioen is ingegaan.

Gewezen deelnemer

Degene van wie het deelnemerschap is beëindigd, anders dan door overlijden of door ingang van het ouderdompensioen, en die jegens het Pensioenfonds een pensioenaanspraak heeft.

Gewezen partner

De vrouw, respectievelijk man, van wie het huwelijk c.q. partnerschap met een (gewezen) deelnemer of gepensioneerde is geëindigd door scheiding.

(Pleeg)kind

Het kind jonger dan 25 jaar dat tot de (gewezen) deelnemer respectievelijk gepensioneerde in familierechtelijke betrekking staat, alsmede het pleegkind jonger dan 25 jaar dat door de (gewezen) deelnemer als eigen kind wordt opgevoed in wettelijke voogdijschap.

Partner

- a. de man of vrouw met wie de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde is gehuwd;
- b. indien de (gewezen) deelnemer niet is gehuwd, wordt op uitdrukkelijk verzoek van die (gewezen) deelnemer de man of vrouw met wie de (gewezen) deelnemer ongehuwd samenwoont als partner beschouwd indien:
 - de deelnemer ten genoegen van het bestuur aannemelijk maakt dat het samenlevingsverband ten minste een half jaar heeft geduurd; en
 - de betreffende partner geen familie is van de werknemer in de rechte lijn; en

- de deelnemer en diens partner een notarieel verleden samenlevingscontract aan het bestuur overleggen, inhoudende:
 1. de naam en de geboortedatum van zowel de (gewezen) deelnemer als de partner;
 2. de aanvangsdatum van het samenlevingsverband;
 3. het woonadres op die aanvangsdatum;
 4. (enige) vermogensrechtelijke aangelegenheden;
 5. de aanwijzing door de partners, met uitsluiting van ieder ander, van elkaar als begunstigen van partnerpensioen;
 6. de beëindigingsvoorwaarden;Het bovenstaande is mede van toepassing op gepensioneerden;
- c. de man of vrouw, niet vallende onder a. en b., met wie de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde een geregistreerd partnerschap bij de burgerlijke stand is aangegaan.

Pensioendatum

De datum waarop de leeftijd van 67 jaar wordt bereikt.

Pensioenfonds

Stichting Pensioenfonds Witteveen+Bos.

Pensioengrondslag

Het pensioensalaris minus de franchise.

Pensioensalaris

Het twaalfvoud van het per 1 januari van elk kalenderjaar of per het latere tijdstip van aanvang binnen dat jaar van het deelnemerschap geldende vaste bruto maandsalaris vermeerderd met de dan geldende vakantietoeslag, uitgaande van een voltijdsbetrekking; voor het maximale pensioensalaris zie bijlage III.

Pensioenwet

Wet van 7 december 2006, houdende regels betreffende pensioenen.

Scheiding

Echtscheiding, ontbinding van het huwelijk na scheiding van tafel en bed dan wel het verbreken van het samenlevingsverband of het samenlevingscontract als hierboven bedoeld dan wel beëindiging van het geregistreerd partnerschap bij de burgerlijke stand. De (gewezen) deelnemer of gepensioneerde dient het Pensioenfonds schriftelijk te informeren over de scheiding.

Scheidingsdatum

De datum waarop de echtscheiding of ontbinding van het huwelijk na scheiding van tafel en bed wordt ingeschreven in de registers van de burgerlijke stand, dan wel de datum waarop het ongehuwde samenlevingsverband of het samenlevingscontract wordt beëindigd, dan wel de datum waarop de beëindiging van het geregistreerd partnerschap wordt ingeschreven in de registers van de burgerlijke stand.

Vennootschap

Witteveen+Bos Raadgevende ingenieurs b.v., of door deze aangewezen ondernemingen.

Vervroegde of uitgestelde pensioendatum

De door een deelnemer gekozen datum om eerder of later dan de pensioendatum het levenslang ouderdomspensioen in te laten gaan.

2

DEELNEMERS

Artikel 2.1

Deelnemer aan de pensioenregeling is de werknemer die meer dan twee maanden in dienst is van de Vennootschap. De deelname gaat in vanaf de eerste dag van de maand waarin hij/zij 18 jaar wordt, dan wel de dag waarop hij/zij na het bereiken van de 18-jarige leeftijd in dienst is getreden.

Voor werknemers die twee maanden of minder in dienst van de Vennootschap zijn, geldt voorafgaand aan een eventueel deelnemerschap, een tijdelijke risicodekking conform art. 6.2. van dit pensioenreglement. Indien en voor zover er sprake is van arbeidsongeschiktheid heeft de hiervoor bedoelde werknemer recht op een premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid, als bedoeld in artikel 12 lid 4 van dit pensioenreglement. Hierbij wordt ervan uitgegaan dat er vanaf aanvang van het dienstverband - in de mate waarin er sprake is van arbeidsongeschiktheid - sprake is geweest van deelnemerschap.

Artikel 2.2

Het deelnemerschap eindigt bij:

- a. pensionering op de (vervroegde of uitgestelde) pensioendatum, maar uiterlijk op de AOW-datum;
- b. overlijden voor de pensioendatum op de dag van overlijden;
- c. verbreking van de dienstbetrekking met de Vennootschap, tenzij de dienstbetrekking wordt verbroken tijdens een periode waarin de deelnemer een uitkering ontvangt krachtens de Wet Werk en Inkomen naar Arbeidsvermogen op basis van een arbeidsongeschiktheidspercentage van 80 % of meer. Ingeval de deelnemer een uitkering ontvangt krachtens de Wet Werk en Inkomen naar Arbeidsvermogen op basis van een arbeidsongeschiktheidspercentage van 80 % of meer, wordt het deelnemerschap beëindigd op de laatste dag dat de deelnemer deze uitkering krachtens de Wet Werk en Inkomen naar Arbeidsvermogen op basis van een arbeidsongeschiktheidspercentage van 80 % of meer geniet, tenzij de betrokkene dan wederom in dienst van de Vennootschap is getreden.

Artikel 2.3

Het Pensioenfonds verstrekt aan (gewezen) deelnemers, pensioengerechtigden en andere aanspraakgerechtigden de informatie als bedoeld bij of krachtens de Pensioenwet. Deze informatie betreft voor deelnemers onder andere:

- a. het Pensioenfonds informeert de werknemer binnen drie maanden na de start van het verwerven van pensioenaanspraken door de werknemer over de kenmerken van de pensioenregeling, waaronder de uitvoering van de pensioenregeling en over persoonlijke omstandigheden die een actie van de werknemer kunnen vergen. De werknemer wordt daarbij tevens gewezen op de website van de pensioenuitvoerder en op de mogelijkheid het pensioenregister te raadplegen;
- b. jaarlijks ontvangt iedere deelnemer een opgave van (in ieder geval) de stand van de verworven pensioenaanspraken, de reglementair te bereiken pensioenaanspraken met de waarschuwing dat deze opgave kan verschillen van de definitieve hoogte van de te ontvangen pensioenuitkeringen en de aan het desbetreffende of voorafgaande kalenderjaar toe te rekenen waardeaan groei van diens pensioenaanspraken overeenkomstig artikel 3.127 van de Wet op de inkomstenbelasting 2001 en de daarop berustende bepalingen;
- c. daarnaast stelt het Pensioenfonds voor (gewezen) deelnemers, pensioengerechtigden en andere aanspraakgerechtigden de informatie als bedoeld bij of krachtens de Pensioenwet beschikbaar op de website.

3

AARD VAN DE PENSIOENAANSPRAKEN

Artikel 3.1

De pensioenregeling omvat:

- a. een levenslang ouderdomspensioen, ten behoeve van de (gewezen) deelnemer, ingaande op pensioendatum en uit te keren tot en met de dag van overlijden van betrokkene;
- b. een levenslang partnerpensioen ten behoeve van de partner van de (gewezen) deelnemer of de gepensioneerde, ingaande op de dag volgend op de dag van overlijden van de (gewezen) deelnemer of de gepensioneerde en alsdan tot en met de dag van het overlijden van de partner uit te keren;
- c. een tijdelijk partnerpensioen uitsluitend ten behoeve van de partner van de deelnemer, ingaande op de dag volgend op de dag van het overlijden van de deelnemer en alsdan tot en met de dag van het overlijden van de partner c.q. de datum waarop de partner de AOW-gerechtigde leeftijd bereikt, uit te keren, doch uiterlijk tot de pensioendatum van de overleden deelnemer uit te keren;
- d. een levenslang bijzonder partnerpensioen ten behoeve van de gewezen partner van de (gewezen) deelnemer of de gepensioneerde, ingaande op de dag volgend op de dag van het overlijden van de (gewezen) deelnemer of de gepensioneerde en alsdan tot en met de dag van het overlijden van de gewezen partner uit te keren;
- e.
 1. een wezenpensioen ten behoeve van ieder kind jonger dan 25 jaar, ingaande op de dag volgend op de dag van overlijden en alsdan uit te keren tot de dag waarop het kind 25 jaar wordt, dan wel tot de dag waarop het voordien mocht overlijden;
 2. kinderen geboren binnen 306 dagen na het overlijden van een deelnemer hebben aanspraak op wezenpensioen;
 3. voor kinderen geboren, erkend of tot pleegkind opgenomen na het einde van de deelneming wegens vertrek als bedoeld in artikel 2.2 sub c, bestaat geen aanspraak op wezenpensioen.

Artikel 3.2

De in de voorgaande leden beschreven pensioenen zijn jaarlijkse pensioenen die worden uitgekeerd in gelijke perioden bij nabetaling. Gerechtigde tot het ouderdomspensioen is de gepensioneerde; gerechtigde tot het partnerpensioen is de partner; gerechtigde tot het wezenpensioen is het betrokken kind c.q. diens wettelijke vertegenwoordiger. De uitbetalingen zullen geschieden in een Nederlands wettig betaalmiddel.

Artikel 3.3

De jaarlijks te verlenen aanspraken op pensioen dienen in elk geval steeds aan het einde van ieder kalenderjaar dan wel, indien het deelnemerschap eerder eindigt, bij beëindiging van het deelnemerschap volledig te zijn gefinancierd.

Artikel 3.4

De hoogte van de jaarlijks toe te kennen pensioenaanspraken is afhankelijk van de in artikel 12 omschreven totale bijdrage.

Artikel 3.5

De hoogte van de totale opgebouwde pensioenaanspraken is mede afhankelijk van de financiële positie van het Pensioenfonds zoals aangegeven in artikel 14 en 15.

Artikel 3.6

Waar in dit pensioenreglement over pensioenaanspraken wordt gesproken, worden de pensioenaanspraken bedoeld rekening houdend met de bepalingen van artikel 14 en 15.

4

GRONDSLAG VOOR DE PENSIOENBEREKENING

Artikel 4.1

De pensioengrondslag in enig jaar is gelijk aan het pensioensalaris in dat jaar verminderd met de franchise van dat jaar.

5

OUDERDOMSPENSIOEN

Artikel 5.1

Rekening houdend met de bepalingen in artikel 12, 14 en 15 bedraagt de opbouw van het levenslang ouderdomspensioen, genoemd onder artikel 3 lid 1a, per 1 januari 2024 1,738 % van de in het desbetreffende jaar voor de deelnemer vastgestelde pensioengrondslag.

Artikel 5.2

Het Pensioenfonds stelt de (gewezen) deelnemer in de gelegenheid vanaf een bepaalde datum, tussen de dag waarop de 55-jarige leeftijd wordt bereikt en de dag waarop de 67-jarige leeftijd of de AOW-gerechtigde leeftijd wordt bereikt, met pensioen te gaan, een en ander onder de volgende voorwaarden:

- a. de op de vervroegde pensioendatum opgebouwde aanspraken op levenslang ouderdomspensioen worden op collectief actuair gelijkwaardige en seksneutrale wijze vastgesteld. De uitruilfactoren zijn opgenomen in bijlage I en zijn door het bestuur vastgesteld;
- b. indien de (gewezen) deelnemer een partner heeft, dient het verzoek tot vervroeging van het levenslang ouderdomspensioen mede ondertekend te zijn door de partner van de (gewezen) deelnemer;
- c. vervroeging van het levenslang ouderdomspensioen is niet mogelijk, indien de (gewezen) deelnemer een uitkering ontvangt in de zin van de WAO, dan wel WIA;
- d. vervroeging van het levenslang ouderdomspensioen is slechts mogelijk, indien de dienstbetrekking uiterlijk op de vervroegde pensioendatum wordt beëindigd, met uitzondering van het bepaalde in artikel 5.3;
- e. een eenmaal ingegaan ouderdomspensioen kan niet meer worden stopgezet.

Artikel 5.3

Een actieve deelnemer kan het ouderdomspensioen al gedeeltelijk vervroegd laten ingaan:

- dit is mogelijk in eenheden van 10 % van het reeds opgebouwde pensioen, waarbij het percentage dienstverband in gelijke mate wordt of reeds is teruggebracht;
- een verdere uitbreiding van het gedeeltelijk ingaan van het ouderdomspensioen op een later moment is mogelijk in eenheden van 10 %;
- onder de huidige regelgeving kan vanaf vijf jaar voor de AOW leeftijd gebruik gemaakt worden van deze mogelijkheid;
- op het gedeeltelijke ouderdomspensioen wordt de vervroegingsfactor conform bijlage I, tabel I.1 toegepast;
- het is niet mogelijk om op een eenmaal gemaakte keuze terug te komen, behalve indien het een uitbreiding van het percentage betreft;
- het gedeeltelijk laten ingaan van het ouderdomspensioen kan niet gecombineerd worden met de hoog-laag constructie, zoals aangegeven in artikel 5.4.

Artikel 5.4.

Op verzoek van de (gewezen) deelnemer kan, voor zover zulks in overeenstemming is met de ter zake relevante wettelijke bepalingen, eenmalig op de (vervroegde) pensioendatum het alsdan ingaande ouderdomspensioen dat wordt uitgekeerd hoger worden vastgesteld dan het ouderdomspensioen dat wordt uitbetaald in een periode die hierop volgt. Op de vervroegde pensioendatum kan de (gewezen) deelnemer kiezen voor een hoger ouderdomspensioen tot de 67-jarige leeftijd, de AOW-gerechtigde leeftijd of de 72-jarige leeftijd. Op de pensioendatum kan de (gewezen) deelnemer kiezen voor een hoger ouderdomspensioen tot de 72-jarige leeftijd. De hoogste uitkering is 33 1/3 % hoger dan de laagste uitkering. Bij de toepassing van de hiervoor genoemde verhouding kan voor wat betreft het uitkeringsniveau

voorafgaand aan de AOW-gerechtigde leeftijd een bedrag ter grootte van maximaal de bruto dubbele AOW-uitkering op jaarbasis inclusief de bruto vakantietoeslag en eventuele overige opslagen voor een gehuwde van wie de partner jonger is dan de AOW-gerechtigde leeftijd, als omschreven in de Algemene Ouderdomswet, buiten beschouwing blijven. De hoogte van het partnerpensioen blijft ongewijzigd. De berekening geschiedt op basis van de collectief actuarieel neutrale factoren die zijn opgenomen in bijlage I. Deze collectief actuarieel neutrale factoren zijn door het bestuur vastgesteld.

Door de hoog/laag-uitkering als bedoeld in artikel 5.4 mag het ouderdompensioen tijdelijk meer gaan bedragen dan 100 % van het loon dat op grond van fiscale wet- en regelgeving in aanmerking mag worden genomen. Een verzoek voor een hoog/laag-uitkering van het ouderdompensioen dient door de (gewezen) deelnemer ten minste twee maanden vóór de door de (gewezen) deelnemer gewenste ingangsdatum van het ouderdompensioen schriftelijk bij het bestuur te worden ingediend.

6

PARTNERPENSIOEN

Artikel 6.1

Onverminderd het bepaalde in de artikelen 3, 7 en 9 bedraagt het levenslang partnerpensioen ten behoeve van de partner van de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde 70 % van het ingevolge artikel 5 lid 1 vastgestelde levenslang ouderdomspensioen, dat de gewezen deelnemer of gepensioneerde heeft verworven dan wel de deelnemer zou hebben verworven, indien hij niet voor de pensioendatum ware overleden, doch tot dat tijdstip in dienst van de Vennootschap zou zijn gebleven en wel met de pensioengrondslag die het laatst voor hem gegolden heeft, en met een pensioenopbouw van 1,875 % per jaar.

Artikel 6.1 sub a

In aanvulling op artikel 6.1 geldt dat alle rechten op levenslang partnerpensioen opgebouwd tot 1 januari 2013, uitgaan van een pensioendatum van de deelnemer van 65 jaar; de rechten opgebouwd na 1 januari 2013 gaan uit van een pensioendatum van de deelnemer van 67 jaar.

Artikel 6.2

Het tijdelijke partnerpensioen bedraagt een basisbedrag van EUR 10.500,-- plus 15 % van het laatst vastgestelde pensioensalaris van de deelnemer, behoudens het bepaalde in artikel 3 en artikel 13.

7

SCHEIDING

Artikel 7.1

Het levenslang bijzonder partnerpensioen ten behoeve van de gewezen partner van de deelnemer is gelijk aan het premievrije partnerpensioen dat de deelnemer ten behoeve van haar respectievelijk hem zou hebben verkregen, indien betrokkene op de scheidingsdatum de deelneming wegens beëindiging van het dienstverband had beëindigd. De gewezen partner ontvangt een bewijs van haar respectievelijk zijn aanspraken. De deelnemer dient het Pensioenfonds schriftelijk te informeren over de scheiding.

Artikel 7.2

Het levenslang bijzonder partnerpensioen ten behoeve van de gewezen partner van een gewezen deelnemer of gepensioneerde is gelijk aan het premievrije partnerpensioen dat de deelnemer ten behoeve van haar respectievelijk hem heeft verkregen bij de beëindiging van de deelneming. De gewezen partner ontvangt een bewijs van haar respectievelijk zijn aanspraken, in zoverre het Pensioenfonds hierover door de gewezen deelnemer c.q. partner is geïnformeerd.

Artikel 7.3

Indien een partnerrelatie van een gepensioneerde eindigt door scheiding, verkrijgt de gewezen partner van de gepensioneerde een aanspraak op partnerpensioen in gelijke mate als de gepensioneerde ten behoeve van die partner heeft behouden bij het ingaan van het ouderdompensioen.

Artikel 7.4

Het bepaalde in artikel 7 lid 1, 2 en 3 vindt geen toepassing, indien de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde en diens partner bij notarieel verleden akte anders overeenkomen of bij een schriftelijke overeenkomst met het oog op de scheiding anders overeenkomen. De overeenkomst is slechts geldig, indien aan de overeenkomst een verklaring van het Pensioenfonds is gehecht dat het bereid is een uit de afwijking voortvloeiend pensioenrisico te dekken.

Artikel 7.4.a

De kosten voor het uitvoeren van berekeningen en het overzetten van de rechten in de pensioenadministratie bedragen EUR 1.000,- en zijn voor rekening van de deelnemer; het bedrag dient vooraf te worden voldaan.

Artikel 7.5

Het levenslang bijzonder partnerpensioen wordt in mindering gebracht op het levenslang partnerpensioen.

Artikel 7.6

In geval van echtscheiding of scheiding van tafel en bed of beëindiging van een bij de burgerlijke stand geregistreerd partnerschap vindt verevening van het tijdens het huwelijk dan wel de duur van het geregistreerd partnerschap bij het Pensioenfonds opgebouwde ouderdompensioen plaats conform de 'Wet verevening pensioenrechten bij scheiding'.

8

WEZENPENSIOEN

Artikel 8.1

Indien het een kind van een gewezen deelnemer of gepensioneerde betreft, bedraagt het wezenpensioen per kind 14 % van het levenslang ouderdompensioen als bedoeld in artikel 5 lid 1. In het geval van een kind van een deelnemer bedraagt het wezenpensioen per kind 14 % van het ingevolge artikel 5 lid 1 bedoelde levenslang ouderdompensioen, dat de deelnemer zou hebben genoten indien hij niet voor de pensioendatum ware overleden doch tot op dat tijdstip in dienst van de Vennootschap zou zijn gebleven en wel met de pensioengrondslag, die het laatst voor hem gegolden heeft. In alle gevallen geldt onverminderd het bepaalde in artikel 3.

Artikel 8.1 sub a

In aanvulling op artikel 8.1 geldt dat alle rechten op wezenpensioen, opgebouwd tot 1 januari 2013, uitgaan van een pensioendatum van de deelnemer van 65 jaar. De rechten opgebouwd na 1 januari 2013 gaan uit van een pensioendatum van de deelnemers van 67 jaar.

Artikel 8.2

Onverminderd het bepaalde in artikel 3 wordt het wezenpensioen als omschreven in artikel 8 lid 1 verdubbeld, indien de (gewezen) deelnemer overlijdt zonder een partner na te laten of zodra zijn respectievelijk haar partner overlijdt.

9

BEPERKINGEN EN OMZETTING PARTNERPENSIOEN

Artikel 9.1

Geen recht op partnerpensioen bestaat voor de partner met wie de (gewezen) deelnemer is gehuwd dan wel een partnerschap is aangegaan na de pensioendatum. Evenmin bestaat recht op wezenpensioen voor kinderen uit zodanig huwelijk of partnerschap geboren op of na de pensioendatum.

Artikel 9.2 Omzetting partnerpensioen in ouderdompensioen

(Een deel van) de aanspraak op partnerpensioen kan onder voorwaarden worden omgezet in een verhoging van het ouderdompensioen:

- a. vanaf een half jaar tot uiterlijk drie maanden vóór de pensioendatum, kan de (gewezen) deelnemer kiezen voor een verhoging van de aanspraak op ouderdompensioen in plaats van een aanspraak op partnerpensioen. De keuze geschiedt door middel van een keuzeformulier dat, na een daartoe strekkend verzoek, door het Pensioenfonds aan de (gewezen) deelnemer ter beschikking wordt gesteld. Het Pensioenfonds dient vóór de pensioendatum in het bezit te zijn van een zowel door de (gewezen) deelnemer als diens partner ondertekend keuzeformulier;
- b. de feitelijke omzetting van partnerpensioen in ouderdompensioen wordt voorafgaande aan de pensionering vastgelegd in een notarieel verleden akte of door een schriftelijke overeenkomst en ondertekend door de deelnemer en de partner. Indien de (gewezen) deelnemer geen partner heeft of heeft gehad, is het bepaalde in de vorige volzin niet van toepassing;
- c. een keuze van de (gewezen) deelnemer voor verhoging van het ouderdompensioen in plaats van de aanspraak partnerpensioen heeft tot gevolg dat de tot de pensioendatum opgebouwde aanspraak op ouderdompensioen wordt aangepast, terwijl de opgebouwde aanspraak op partnerpensioen, ten behoeve van de partner met wie de (gewezen) deelnemer op de pensioendatum is gehuwd of een geregistreerd partnerschap heeft, vervalt. De berekening geschiedt op basis van de collectief actuariële neutrale factoren (zie bijlage I). Deze actuariële factoren zijn door het bestuur vastgesteld;
- d. indien reeds een aanspraak op bijzonder partnerpensioen als bedoeld in artikel 7 is toegekend, wordt een verhoging als bedoeld onder c. slechts toegepast op het tot de pensioendatum opgebouwde ouderdompensioen, nadat dit is verminderd met het ouderdompensioen waarvan dat bijzonder partnerpensioen op de scheidingsdatum is afgeleid, rekening houdend met eventuele verhogingen en/of kortingen als bedoeld in artikel 14 en 15.

Artikel 9.3

De (gewezen) deelnemer heeft ook de mogelijkheid om vanaf de (vervroegde) pensioendatum een hoger partnerpensioen mee te verzekeren in ruil voor een lager ouderdompensioen. Het verhoogde partnerpensioen dat na uitruil wordt verzekerd mag maximaal 100 % van het verlaagde ouderdompensioen bedragen. Het verhoogde partnerpensioen na de uitruil mag ook niet meer bedragen dan 70 % van het laatstgenoten pensioengevend salaris. Voor de toepassing hiervan wordt onder partnerpensioen verstaan het partnerpensioen met inbegrip van het bijzonder partnerpensioen.

10

AANVULLEND EN EXCEDENT-ARBEIDSONGESCHIKTHEIDSPENSIOEN

Artikel 10.1

Dit pensioenreglement voorziet behoudens artikel 2.2 niet in compenserende maatregelen in het kader van de Wet Werk en Inkomen naar Arbeidsvermogen.

11

DEELTIJDERS

Artikel 11.1

Indien een deelnemer een arbeidsovereenkomst heeft van minder dan het normale aantal arbeidsuren, gelden de volgende bijzondere bepalingen:

- a. de pensioengrondslag wordt berekend door het pensioensalaris bij volledig dienstverband te verminderen met de franchise en daarna naar rato van de verhouding van de feitelijke en volledige arbeidstijd te verrekenen;
- b. de in lid a berekende pensioengrondslag is uitgangspunt voor de opbouw van de aanspraken en de berekening van de bijdragen conform artikel 12 lid 1;
- c. het in artikel 6.3 bedoelde pensioen wordt herberekend naar rato van de verhouding van de feitelijke en volledige arbeidstijd.

12

DEELNEMERSBIJDRAGEN, VERPLICHTINGEN VENNOOTSCHAP

Artikel 12.1

De totale premiebijdrage voor de deelnemers wordt uitgedrukt in een percentage van de pensioengrondslag op jaarbasis en bedraagt 27,6 %.

Artikel 12.2

Deelnemers zijn voor deelname aan deze regeling een premie verschuldigd ter grootte van 9,8 % van de pensioengrondslag op jaarbasis. De Vennootschap betaalt 17,8 % van de pensioengrondslag op jaarbasis.

Artikel 12.3

In afwijking van het bepaalde in artikel 12 lid 2 is een deelnemer, die een uitkering ontvangt krachtens de Wet Werk en Inkomen naar Arbeidsvermogen op basis van een arbeidsongeschiktheidspercentage van 80 of meer, geen jaarlijkse bijdrage als bedoeld in lid 2 verschuldigd. De in het betrokken kalenderjaar voor opbouw van de in dit pensioenreglement beschreven pensioenaanspraken benodigde gelden komen in dit geval geheel voor rekening van het Pensioenfonds. De verdere opbouw van bedoelde pensioenaanspraken vindt plaats op basis van de laatst vastgestelde pensioengrondslag en de laatst vastgestelde verhouding tussen de feitelijke en volledige arbeidstijd. Met laatst vastgestelde wordt bedoeld de situatie voor het ingaan van de arbeidsongeschiktheid door ziekte.

Artikel 12.4

Het in artikel 12 lid 1 genoemde percentage dient zodanig hoog te zijn dat de premiebijdrage minimaal kostendekkend is zoals bedoeld in de geldende wet- en regelgeving en wordt door het bestuur vastgesteld na schriftelijk advies van de actuaris.

Artikel 12.5

De verplichtingen van de Vennootschap aangaande de pensioenvoorziening worden opgenomen in een afzonderlijke overeenkomst tussen het Pensioenfonds en de Vennootschap. Deze uitvoeringsovereenkomst ligt voor de deelnemers bij het secretariaat van het Pensioenfonds ter inzage.

Artikel 12.6

De deelnemersbijdrage wordt door de Vennootschap ingehouden op het salaris van de deelnemer, en wel in dezelfde termijnen als waarin het salaris wordt uitbetaald.

Artikel 12.7

Indien de in artikel 12 lid 1 bedoelde bijdrage niet kostendekkend is zoals bedoeld in de geldende wet- en regelgeving, zullen de bij de totstandkoming van de pensioenregeling betrokken partijen in overleg treden om de pensioenpremie voorbij het maximum te verhogen, dan wel de pensioenregeling aan te passen. Indien voornoemde partijen niet tot een akkoord komen, is het Pensioenfonds gerechtigd om de pensioenopbouw zodanig aan te passen dat de premie wel kostendekkend is.

Artikel 12.8

De voor opbouw beschikbare premie, zoals beschreven in artikel 12 lid 7, is gelijk aan de in artikel 12 lid 1 genoemde premiebijdrage van 27,6 % van de pensioengrondslag, tenzij de pensioenen moeten worden gekort. In dat geval bedraagt de voor opbouw beschikbare premie, zoals beschreven in artikel 12 lid 7, 25,1 %. Jaarlijks wordt op basis van de situatie van het fonds per jaareinde beoordeeld of er voldoende

aanleiding is om 2,5 % premie niet voor de opbouw te bestemmen maar voor herstel van de financiën van het fonds.

13

FISCALE MAXIMERINGEN

Artikel 13.1

Het levenslang ouderdomspensioen kan nimmer meer bedragen dan 100 % van het loon van de deelnemer dat op grond van fiscale wet- en regelgeving in aanmerking mag worden genomen, nadat dit loon is verminderd met de enkelvoudige AOW-uitkering voor een gehuwde gerechtigde met een partner die de AOW-gerechtigde leeftijd heeft bereikt of ouder en vermeerderd met de vakantietoeslag.

Artikel 13.2

Het levenslang partnerpensioen kan nimmer meer bedragen dan 70 % van het loon van de deelnemer (zie artikel 13.1).

Artikel 13.3

Het tijdelijk partnerpensioen kan nimmer meer bedragen dan het gezamenlijke bedrag van 8/7 maal de nominale uitkering ingevolge de Algemene nabestaandenwet, vermeerderd met de vakantietoeslag, en het verschil in verschuldigde premie voor de volksverzekeringen over het partnerpensioen voor en na de AOW-gerechtigde leeftijd.

Artikel 13.4

Het wezenpensioen kan nimmer meer bedragen dan 14 % van het laatste pensioensalaris van de deelnemer, nadat dit salaris is verminderd met de enkelvoudige AOW-uitkering voor een gehuwde gerechtigde met een partner die de AOW-gerechtigde leeftijd heeft bereikt of ouder. Het maximum kan worden verdubbeld indien beide (pleeg-/stief-)ouders van het betrokken kind zijn overleden.

Artikel 13.5

Of de in dit artikel omschreven fiscale maxima worden overschreden, wordt vastgesteld:

- a. zonder rekening te houden met de toeslagverlening als bedoeld in artikel 14;
- b. door de effecten van een waardeoverdracht als bedoeld in artikel 18 niet mee te wegen, voor zover de overschrijding uitsluitend het gevolg is van een waardeoverdracht als bedoeld in de Pensioenwet en daaraan gerelateerde wettelijke besluiten;
- c. door het effect van omzetting partnerpensioen in ouderdomspensioen en van ouderdomspensioen in partnerpensioen als bedoeld in artikel 9 lid 9.2 en 9.3 buiten beschouwing te laten;
- d. door het effect van variatie in de hoogte van de pensioenuitkering als bedoeld in artikel 5 lid 3 buiten beschouwing te laten.

14

VOORWAARDELIJKE TOESLAGVERLENING

Artikel 14.1

Het bestuur streeft ernaar dat op de ingegane pensioenen van gepensioneerden en opgebouwde pensioenaanspraken van (gewezen) deelnemers jaarlijks een toeslag wordt verleend van maximaal de procentuele verhoging van het door het Centraal Bureau voor de Statistiek gepubliceerde consumentenprijsindexcijfer alle huishoudens voor de periode oktober van het voorafgaande jaar - oktober van het lopende jaar.

Artikel 14.2

Het bestuur beslist jaarlijks in hoeverre de pensioenaanspraken en ingegane pensioenen, zoals vastgesteld op 31 december van het lopende jaar, per 1 januari van het volgende jaar worden aangepast, rekening houdend met de beleidsdekkingsgraad van eind oktober van het lopende jaar, de bepalingen van dit pensioenreglement, de ABTN van het Pensioenfonds en de Pensioenwet en aanverwante wet- en regelgeving. Wet- en regelgeving staat toeslagverlening toe vanaf een beleidsdekkingsgraad van 110 % en stelt eisen met betrekking tot toekomstbestendig indexeren. Voor deze voorwaardelijke toeslagverlening als bedoeld in lid 1 van dit artikel is geen reserve gevormd en wordt geen premie betaald.

Artikel 14.3

Het bestuur kan de verhoging van de in dit artikel bedoelde ingegane pensioenen en pensioenaanspraken geheel of gedeeltelijk beperken indien de financiële positie van het Pensioenfonds naar het oordeel van het bestuur, gehoord de actuaris, een (volledige) verhoging niet zou toelaten. In geen geval wordt een toeslag verleend indien dit op grond van de Pensioenwet dan wel aanverwante wet- en regelgeving niet is toegestaan.

Artikel 14.4

De in dit artikel bedoelde toeslagverlening is voorwaardelijk. Er bestaat geen recht op toeslagverlening. Een besluit om in enig jaar op basis van dit artikel een toeslag te verlenen, vormt geen garantie voor in toekomstige jaren te verlenen toeslagen en beperkt de beleidsvrijheid van het bestuur omtrent de toeslagverlening niet.

Artikel 14.5

Indien de feitelijke procentuele verhoging in enig jaar lager is dan de procentuele verhoging waar op grond van dit artikel naar wordt gestreefd, dan kan het bestuur in een later jaar besluiten om het verschil, conform de eisen van de Pensioenwet geheel of gedeeltelijk alsnog toe te kennen.

Artikel 14.6

De ingangsdatum van de in dit artikel genoemd toeslagbeleid is 22 december 2022.

Artikel 14.7

Het bestuur kan gebruik maken van wettelijke regelingen om extra toeslagverlening mogelijk maken. Hierbij zal het bestuur er op toe zien, dat een mogelijke extra toeslagverlening evenwichtig is.

Artikel 14.8

Het bestuur heeft het recht om het toeslagbeleid, zoals vastgelegd in dit artikel onder lid 1 tot en met 7, te wijzigen in overeenstemming met de in de statuten omschreven formele vereisten ter zake van

reglementswijzigingen. Toekomstige wijzigingen zijn bindend voor alle deelnemers, gewezen deelnemers en gepensioneerden.

15

KORTING

Artikel 15.1

Indien aan het eind van enig jaar, de financiële positie ontoereikend is, kunnen de tot en met dat jaar reeds toegekende pensioenen van de deelnemers, gewezen deelnemers en de gepensioneerden worden verminderd tot een zodanig niveau dat de financiële positie wederom toereikend is. Deze situatie doet zich voor wanneer de dekkingsgraad van het Pensioenfonds minder is dan de door de toezichthouder voorgeschreven minimum dekkingsgraad, een en ander conform artikel 134 en 140 van de Pensioenwet.

Artikel 15.2

Ten aanzien van de in artikel 15.1 genoemde kortingsbepaling gelden bij of krachtens de Pensioenwet de volgende regels:

- a. het Pensioenfonds kan verworven pensioenaanspraken en pensioenuitkeringen uitsluitend verminderen indien:
 1. het Pensioenfonds gezien de beleidsdekkingsgraad niet voldoet aan de bij of krachtens artikel 131 van de Pensioenwet gestelde eisen ten aanzien van het minimaal vereist eigen vermogen of de bij of krachtens artikel 132 van de Pensioenwet gestelde eisen ten aanzien van het vereiste eigen vermogen;
 2. het Pensioenfonds niet in staat is binnen een redelijke termijn te voldoen aan artikel 131 of 132 van de Pensioenwet zonder dat de belangen van deelnemers, gewezen deelnemers, pensioengerechtigden, andere aanspraakgerechtigden of de werkgever onevenredig worden geschaad; en
 3. alle overige beschikbare sturingsmiddelen, met uitzondering van het beleggingsbeleid, zijn ingezet in het herstelplan, bedoeld in artikel 138 of artikel 139 van de Pensioenwet;
 4. indien de beleidsdekkingsgraad die op grond van artikel 138 van de Pensioenwet, zevende lid, is vastgesteld vijf maal opeenvolgend ligt onder de bij of krachtens artikel 131 van de Pensioenwet gestelde eisen ten aanzien van het minimaal vereist eigen vermogen en de dekkingsgraad bij die laatste vaststelling ook onder dat niveau ligt, neemt het Pensioenfonds binnen zes maanden maatregelen waardoor de dekkingsgraad van het Pensioenfonds direct voldoet aan artikel 131 van de Pensioenwet. Voor zover het bij de maatregelen vermindering van pensioenaanspraken en pensioenrechten betreft, worden deze direct in de technische voorzieningen verwerkt en direct doorgevoerd;
- b. het Pensioenfonds informeert de deelnemers, gewezen deelnemers, gepensioneerden en de werkgever schriftelijk over het besluit tot vermindering van pensioenaanspraken en pensioenuitkeringen;
- c. de vermindering als bedoeld in dit artikel kan voor deelnemers en gewezen deelnemers op zijn vroegst 1 maand nadat deelnemers en gewezen deelnemers hierover zijn geïnformeerd. Voor pensioengerechtigden geldt een termijn van drie maanden.

16

RECHTEN BIJ BEËINDIGING DIENSTVERBAND

Artikel 16.1

Bij beëindiging van de deelneming op grond van artikel 2 lid 2c bestaat aanspraak op:

- a. de op het moment van beëindiging van de deelneming volgens artikel 5 lid 1 berekende ouderdomspensioenen, echter uitsluitend voor zover deze ouderdomspensioenen betrekking hebben op verstreken deelnemersjaren;
 - b. partner- en wezenpensioen opgebouwd tot op het moment van beëindiging van de deelneming.
- Hiervan ontvangt de gewezen deelnemer een door het Pensioenfonds af te geven bewijsstuk.

17

AFKOOP

Artikel 17.1

Indien het jaarlijks ouderdomspensioen bij beëindiging van de deelneming vóór 1 januari 2018, het bedrag als genoemd in artikel 66 van de Pensioenwet op de pensioendatum niet te boven gaat, heeft het Pensioenfonds het recht twee jaar na het einde van het deelnemerschap, of de eerdere pensioendatum, gedurende zes maanden de pensioenaanspraken af te kopen. De afkoopsom wordt ter hand gesteld aan de gewezen deelnemer. Na de hiervoor bedoelde termijn van twee jaar en zes maanden kan het pensioenfonds slechts afkopen met instemming van de gewezen deelnemer.

Artikel 17.2

Indien het jaarlijks partnerpensioen of bijzonder partnerpensioen bij ingang respectievelijk op de scheidingsdatum het bedrag als genoemd in artikel 66 van de Pensioenwet op de pensioendatum niet te boven gaat, heeft het Pensioenfonds gedurende zes maanden het recht dit (bijzonder) partnerpensioen af te kopen.

Artikel 17.3

Het Pensioenfonds kan na de termijn van zes maanden als bedoeld in de vorige leden overgaan tot afkoop, indien de gewezen deelnemer respectievelijk de partner respectievelijk de gewezen partner daarmee instemt.

Artikel 17.4

Het Pensioenfonds heeft, voor zover de aanspraak op ouderdomspensioen minder bedraagt dan de afkoopgrens als bedoeld in artikel 66 van de Pensioenwet, het recht om bij ingang van het ouderdomspensioen de pensioenaanspraken met instemming van de gepensioneerde af te kopen.

Artikel 17.5

Indien het jaarlijks pensioen, ontstaan door beëindiging van de deelneming na 1 januari 2018, op de pensioendatum minder bedraagt dan de afkoopgrens als bedoeld in artikel 66 van de Pensioenwet heeft het Pensioenfonds het recht om bij ingang van het ouderdomspensioen de pensioenaanspraken ten behoeve van de gepensioneerde of zijn nabestaanden af te kopen, indien de gepensioneerde instemt met de afkoop.

Tevens heeft het Pensioenfonds het recht om, indien de deelneming is geëindigd vanaf 1 januari 2018, het op basis van de tot het tijdstip van beëindiging van de deelneming opgebouwde aanspraak op ouderdomspensioen, de uitkering van het ouderdomspensioen op jaarbasis op de reguliere ingangsdatum minder zal bedragen dan de afkoopgrens als bedoeld in artikel 66 van de Pensioenwet en de gewezen deelnemer instemt met de afkoop, af te kopen.

Dit is pas mogelijk nadat het Pensioenfonds na beëindiging van de deelneming ten minste vijf maal tevergeefs heeft gepoogd de overdrachtswaarde van de pensioenaanspraken van een gewezen deelnemer over te dragen als bedoeld in artikel 70a en na de beëindiging van de deelneming of, indien de deelneming is geëindigd tussen 1 januari 2018 en 1 januari 2019, na 1 januari 2019, ten minste vijf jaar is verstreken.

Artikel 17.6

De in artikel 17.1, 17.2, 17.4 en 17.5 genoemde bedragen zullen telkenjare per 1 januari bij ministeriële beschikking worden aangepast aan de ontwikkeling van het prijspeil.

Artikel 17.7

Het Pensioenfonds is verplicht om op verzoek van de gerechtigde tot een pensioen over te gaan tot afkoop van het deel van de pensioenaanspraken die fiscaal bovenmatig zijn.

Artikel 17.8

Voor het bepalen van de eenmalige uitkering wordt een afkoopvoet gehanteerd, die wordt vastgesteld op basis van collectieve actuariële gelijkwaardigheid. De afkoopvoet is in bijlage II van dit pensioenreglement opgenomen en door het bestuur vastgesteld.

18

ANTICUMULATIEBEPALING

Artikel 18.1

De som van het partnerpensioen, tijdelijk partnerpensioen en wezenpensioenuitkeringen en uitkeringen uit hoofde van de ANW zal 85 % van het laatst vastgestelde pensioensalaris niet overtreffen. Een eventuele reductie wordt naar evenredigheid verdeeld over de betrokken pensioenuitkeringen.

19

WAARDEOVERDRACHT

Artikel 19.1

Het Pensioenfonds is verplicht:

- a. op verzoek van een gewezen deelnemer de overdrachtswaarde van diens aanspraken op pensioen over te dragen, indien die waardeoverdracht er toe strekt het de rechthebbende mogelijk te maken om onder aanwending van die overdrachtswaarde bij een andere instelling aanspraken op pensioen te verwerven;
- b. op verzoek van een deelnemer een in het kader van het wettelijk recht op waardeoverdracht aangeboden overdrachtswaarde aan te wenden ter verwerving van aanspraken op pensioen voor die deelnemer.

Een en ander geschiedt conform de regels inzake waardeoverdracht bij of krachtens de Pensioenwet.

Artikel 19.2

De vaststelling van de waarde van de over te dragen aanspraken op pensioen, de met een aangeboden overdrachtswaarde in te kopen aanspraken op pensioen en de procedure aangaande de waardeoverdracht, geschieden conform de bij of krachtens de Pensioenwet vastgestelde reken- en procedureregels.

Artikel 19.3

Het Pensioenfonds maakt gebruik van het recht op automatische waardeoverdracht van kleine pensioenen ontstaan voor en na 1 januari 2018, als gevolg van de Wet waardeoverdracht klein pensioen. Dit houdt in dat indien een aanspraak op ouderdomspensioen na beëindiging van het deelnemerschap minder bedraagt dan het afkoopbedrag genoemd in artikel 66 van de Pensioenwet, het Pensioenfonds de waarde van de aanspraken automatisch zal overdragen naar de pensioenuitvoerder van de nieuwe pensioenregeling van de gewezen deelnemer. De (gewezen) deelnemer heeft geen bezwaarmogelijkheid.

Met de inwerkingtreding van deze Wet zijn hele kleine aanspraken vervallen (\leq € 2 bruto per jaar).

Artikel 19.4

Overdracht van de waarde van het partnerpensioen is slechts mogelijk na schriftelijke instemming van de eventuele partner van de gewezen deelnemer, behoudens de automatische overdracht van de waarde van het partnerpensioen conform artikel 19 lid 3.

Artikel 19.5

Het in artikel 19 lid 1 bepaalde is slechts van toepassing voor zover de pensioenaanspraken zijn vastgesteld op grond van een deelnemerschap dat op of na 8 juli 1994 is geëindigd.

VERPLICHTINGEN VAN DE DEELNEMERS, HERVERZEKERING

Artikel 20.1

Iedere deelnemer is verplicht zijn volle medewerking te verlenen aan de goede uitvoering van de bepalingen van dit pensioenreglement. De deelnemer is met name verplicht aan het bestuur alle gevraagde inlichtingen te verstrekken. De (her)verzekeringsvoorwaarden zijn van toepassing op de betreffende delen van de pensioenaanspraken krachtens dit pensioenreglement. Deze voorwaarden liggen voor iedere deelnemer ter inzage bij het bestuur.

Artikel 20.2

Voor zover het Pensioenfonds ter waarborging van de pensioenverplichtingen herverzekeringen heeft gesloten, zullen de pensioenverplichtingen jegens de betrokkene worden verminderd, indien en naarmate de herverzekeraar volgens de overeenkomst voor herverzekering of op grond van bepaalde dood- en invalideringsoorzaken de herverzekerde bedragen niet of niet volledig uitkeert. De gronden van uitsluiting zijn vastgelegd in de betreffende overeenkomst met de herverzekeraar en betreffen onder andere:

- a. enige niet Nederlandse krijgsmacht of enige vreemde gewapende diensten;
- b. een ongeval verband houdende met de deelneming aan de auto- en motorrensport.

De polis ligt ter inzage bij het secretariaat van het Pensioenfonds.

21

WIJZIGING OF BEËINDIGING

Artikel 21.1

Conform artikel 10.2.4. van de statuten van het Pensioenfonds behoudt de Vennootschap zich de bevoegdheid voor zijn bijdrage aan de pensioenregeling in geval van ingrijpende wijziging van omstandigheden te beëindigen of te verminderen.

Artikel 21.2

Het bestuur zal in overleg met de Vennootschap ten gunste van een deelnemer of groep van deelnemers respectievelijk hun partners en wezen van dit pensioenreglement afwijken, wanneer de deelnemer en/of de Vennootschap het Pensioenfonds door (een) extra storting(en) hiertoe in staat stelt en/of vrije middelen van het Pensioenfonds dit toelaten. De hier bedoelde afwijkingen zullen in een pensioenbrief worden vastgelegd.

Artikel 21.3

De Vennootschap kan de pensioenovereenkomst zonder instemming van de werknemer wijzigen, indien er sprake is van een zodanig zwaarwichtig belang van de Vennootschap dat het belang van de werknemer dat door de wijziging zou worden geschaad daarvoor naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid moet wijken.

22

ONVOORZIENE GEVALLEN, GESCHILLEN

Artikel 22.1

In incidentele gevallen, niet van algemene aard zijnde, waarin dit pensioenreglement niet voorziet, alsmede in gevallen van twijfel aangaande de bedoeling of uitleg van de hierin voorkomende bepalingen en in de geschillen tussen het bestuur en de deelnemer, welke uit de toepassing van dit pensioenreglement voortvloeien, beslist het bestuur. De met redenen omklede beslissing wordt ter kennis van de deelnemer gebracht.

Artikel 22.2

Klachten betreffende de uitvoering van de regeling dienen te worden gemeld bij de pensioenuitvoeringsorganisatie van het Pensioenfonds.

23

OVERGANGSBEPALINGEN

Artikel 23.1

Voor degenen die op 30 juni 1981 reeds deelnemer waren van het Pensioenfonds, gelden de in artikel 19 lid 1 van het pensioenreglement versie 7 januari 2004 vastgelegde overgangsbepalingen.

Artikel 23.2

Per 1 januari 2006 is de pensioendatum gewijzigd van 63,5 jaar naar 65 jaar. Voor alle (gewezen) deelnemers (behoudens diegenen die dit schriftelijk hebben aangegeven) zijn de aanspraken van het tijdelijk ouderdomspensioen (tussen 63,5 jaar en 65 jaar) en het ouderdomspensioen (vanaf 63,5 jaar) op collectief actuairueel neutrale wijze omgerekend naar een nieuw ouderdomspensioen (vanaf 65 jaar).

Artikel 23.3

Voor diegenen die uitkeringen krachtens de WAO ontvangen, blijven de desbetreffende bepalingen van het pensioenreglement d.d. 1 januari 2006 van kracht.

Artikel 23.4

Per 1 januari 2013 is de pensioenrichtleeftijd gewijzigd van 65 jaar naar 67 jaar. Van alle actieve en alle gewezen deelnemers zijn de aanspraken van het ouderdomspensioen (vanaf 65 jaar) op collectief actuairueel neutrale wijze omgerekend naar een nieuw ouderdomspensioen (vanaf 67 jaar).

Artikel 23.5

Per 1 januari 2024 is het wezenpensioen aangepast. De leeftijd van (pleeg)kinderen is verhoogd van 18 jaar tot 25 jaar, ongeacht of ze studeren of niet. Deze aanpassing geldt ook voor wezen die op 1 januari 2024 al een uitkering ontvangen en jonger zijn dan 18 jaar. Voor wezen die op 1 januari 2024 ouder zijn dan 18 jaar blijft gelden dat zij een uitkering kunnen ontvangen tot 27 jaar als zij studeren.

24

BESLAG EN VERVREEMDING

Artikel 24.1

Beslag op pensioenen ingevolge dit pensioenreglement is niet toegestaan, tenzij de beslaglegger volgens de wet aanspraak heeft, in welk geval beslag mogelijk is.

Artikel 24.2

Overdracht, in pandgeving of elke andere handeling, waardoor ten aanzien van de pensioenaanspraken door de deelnemer, gewezen deelnemer of enige andere belanghebbende aan een ander recht zou worden verleend, is slechts in zoverre geldig als:

- verpanding plaatsvindt voor het verlenen van zekerheid voor het verkrijgen van uitstel van betaling als bedoeld in artikel 25, lid 5 van de Invorderingswet 1990; of
- vervreemding plaatsvindt op grond van artikel 57, lid 5 van de Pensioenwet.

Artikel 24.3

Volmacht tot invordering van het pensioen, in welke vorm en onder welke benaming ook verleend, is steeds herroepelijk.

Artikel 24.4

De krachtens dit pensioenreglement verleende pensioenen of pensioenaanspraken kunnen niet worden afgekocht, vervreemd, prijsgegeven, dan wel formeel of feitelijk voorwerp van zekerheid worden, anders dan in de gevallen voorzien of bij krachtens de Pensioenwet.

25

INWERKINGTREDING

Dit pensioenreglement is gebaseerd op voorgaande pensioenreglementen, waarvan de eerste in werking is getreden met ingang van 1 januari 1998.

Op 21 maart 2003 zijn diverse wijzigingen doorgevoerd met terugwerkende kracht tot 1 januari 2002. Het pensioenreglement is ter invoering van een nieuwe regeling gewijzigd met ingang van 1 januari 2005; tevens heeft een omnummering plaatsgevonden.

Vanwege aanpassing in de pensioenleeftijd is het pensioenreglement met ingang van 1 januari 2006 gewijzigd.

Met name vanwege de invoering van de Pensioenwet is dit pensioenreglement aangepast en met ingang van 1 januari 2007 van kracht.

Vanwege het dekkingstekort van eind 2008 zijn in het kader van het herstelplan per 1 januari 2009 diverse wijzigingen in premie en opbouw doorgevoerd, aangevuld met extra maatregelen per eind 2010, per eind 2011 en per eind 2012.

Per 1 januari 2013 is de pensioendatum veranderd van 65 naar 67 jaar; het pensioenreglement is hierop aangepast.

Per 1 januari 2014 en 2015 zijn enkele beperkte aanpassingen in het partnerpensioen doorgevoerd.

Per 1 januari 2019 is de mogelijkheid van deeltijdpensioen in de pensioenregeling opgenomen. Tevens is het mogelijk gemaakt om automatische waardeoverdracht te realiseren van kleine pensioenen (ontstaan na 1 januari 2018).

Per 1 januari 2016, 2017, 2018, 2019, 2020 en 2021 zijn diverse jaarlijkse aanpassingen ten aanzien van het opbouwpercentage, franchise, het maximaal pensioengevend salaris en de afkoopgrens klein pensioen doorgevoerd. Per 1 januari 2019, 2020 en 2021 zijn tevens de flexibiliseringsfactoren en afkoopfactoren (bijlage I en II) herzien.

Per 1 januari 2019 zijn de artikelen 14, 16 (vanaf 2023 17) lid 1 t/m 8 en 18 (vanaf 2023 19) lid 1 t/m 5 geactualiseerd aan wettelijke bepalingen. Vastgesteld in de vergadering van het bestuur van de Stichting Pensioenfonds Witteveen+Bos d.d. 9 april 2019.

Per 1 januari 2020 is in artikel 5 lid 2 onder a, artikel 5 lid 4, artikel 9 lid 2 onder c en artikel 16 (vanaf 2023 17) lid 8 aangepast dat jaarlijks nieuwe omzettingfactoren en afkoopvoeten worden geactualiseerd. Tevens zijn (tekstuele) aanpassingen doorgevoerd in artikel 5.4 (correctie), 2.5 (actualisatie), 14 (verduidelijking), in artikel 16 (vanaf 2023 17) lid 1 (actualisatie), lid 5 (verduidelijking) en lid 2 (vereenvoudiging), en in artikel 17 (vanaf 2023 18) lid 4 en 5 (vereenvoudiging).

Per 1 januari 2021 wordt voor het maximum pensioensalaris en de franchise in Begripsbepalingen en voor de afkoopgrens klein pensioen in artikel 18 (vanaf 2023 19) lid 3 verwezen naar bijlage III. Voor het premiebeleid is een extra artikel 12 lid 8 opgenomen. Hiermee wordt voor het jaar 2021 27,5 % premie

beschikbaar gesteld voor opbouw tenzij dit tot gevolg heeft dat zonder de 2,5 % herstellpremie de pensioenen moeten worden gekort.

Artikel 12 lid 7 is overeenkomstig aangepast. In artikel 18 (vanaf 2023 19) lid 4 is verduidelijkt dat voor de overdracht van de waarde van het partnerpensioen geen schriftelijke instemming van de eventuele partner van de gewezen deelnemer nodig is bij een automatische waardeoverdracht conform lid 3.

Per 1 januari 2022 is in artikel 4 lid 1 geschrapt dat de pensioengrondslag minimaal 30 % van het pensioensalaris is. In artikel 12 lid 1 is de premie met een bandbreedte van 20 % tot 25 % vervangen door een premie van 27,6 %. In artikel 12 lid 2 is de verhouding tussen het werknemersdeel en het werkgeversdeel van de premie van 40 % resp. 60 % gewijzigd in 9,8 % / 27,6 % resp. 17,8 % / 27,6 %. Artikel 12 lid 3 is geschrapt. In artikel 12 lid 8 is de premie van 27,5 % gewijzigd in 27,6 % en geldt de beschikbaarheid van de volledige premie voor de opbouw - tenzij moet worden gekort - niet alleen voor het jaar 2022, maar ook voor de volgende jaren. In tabel III.3 in bijlage III is de franchise van EUR 22.093,00 vervangen door EUR 17.000,00.

Per 22 december 2022 is in artikel 14 de resultaatdeling vervangen door een beleid voor voorwaardelijke toeslagverlening. De toeslagmaatstaf in de voorwaardelijke toeslagverlening is de CPI alle huishoudens oktober- oktober. Het toeslagbeleid gaat uit van de regels voor toeslagverlening in het nFTK. De toeslagverlening vindt plaats per 1 januari op basis van de beleidsdekkingsgraad van eind oktober van het voorgaande jaar. Het bestuur kan gebruik maken van wettelijke regelingen om meer toeslagverlening mogelijk te maken dan is toegestaan volgens het nFTK. Het artikel 14 "Resultaatdeling en korting" is gesplitst in artikel 14 "Voorwaardelijke toeslagverlening" en artikel 15 "Korting". De artikelen 15 tot en met 24 in het pensioenreglement 2022 zijn in dit pensioenreglement 2023 vernummerd tot de artikelen 16 tot en met 25.

Per 1 januari 2024 is in artikel 2.1 de minimale leeftijd verlaagd van 21 jaar naar de eerste dag van de maand waarin iemand 18 jaar wordt. Aspirant deelnemers zijn komen te vervallen. Voor het wezenpensioen is de leeftijd van (pleeg)kinderen verhoogd van 18 jaar naar 25 jaar, ongeacht of ze studeren of niet. In artikel 2.3 (vanaf 2024 2.2) en artikel 5.2 is in verband met een AOW-leeftijd die mogelijk hoger wordt dan de pensioenleeftijd de formulering voor het beëindigen van het deelnemerschap bij pensioneren aangepast. In artikel 5.2 sub e is de voorwaarde geschrapt dat de (gewezen) deelnemer die zijn ouderdompensioen wil laten ingaan op een datum die is gelegen vóór vijf jaar voor het bereiken van de AOW-gerechtigde leeftijd, aan het Pensioenfonds dient te verklaren dat hij vanaf de datum dat zijn ouderdompensioen ingaat geen inkomsten uit arbeid meer geniet of zal gaan genieten. In artikel 23.5 is een overgangsregeling opgenomen voor wezen die op 1 januari 2024 al een uitkering ontvangen.

J.N. de Koning
voorzitter

I.J.M. de Beer
secretaris

Bijlage(n)

BIJLAGE: SEKSENEUTRALE EN KOSTENNEUTRALE OMZETTINGSFACTOREN 2024

Bij vragen over de omzettingsfactoren kan contact worden opgenomen met Appel Pensioen.

Tabel I.1 Vervroegingsfactoren voor ouderdompensioen

	Ouderdompensioen
Leeftijd	na vervroeging
55	50,5%
56	52,9%
57	55,5%
58	58,3%
59	61,4%
60	64,8%
61	68,5%
62	72,5%
63	77,0%
64	81,9%
65	87,3%
66	93,3%
67	100,0%

Voor tussenliggende leeftijden kan lineair worden geïnterpoleerd.

Voorbeeld

Indien een 65-jarige deelnemer kiest om het levenslang ouderdompensioen vanaf 67 jaar te vervroegen in direct ingaand levenslang ouderdompensioen, dan wordt het levenslang ouderdompensioen vanaf 67 jaar omgezet in een direct ingaand levenslang ouderdompensioen ter grootte van 87,3% van het levenslang ouderdompensioen vanaf leeftijd 67.

Het nabestaandenpensioen is na de vervroeging gelijk aan het niveau vóór vervroeging.

Tabel I.2 Hoog/laag-uitruilfactoren van ouderdompensioen

Leeftijd	Ouderdompensioen tot leeftijd 67		Leeftijd	Ouderdompensioen tot leeftijd 72
55	114,4%		55	109,8%
56	115,2%		56	110,3%
57	116,1%		57	110,8%
58	117,1%		58	111,3%
59	118,1%		59	112,0%
60	119,3%		60	112,7%
61	120,7%		61	113,4%
62	122,1%		62	114,3%
63	123,8%		63	115,2%
64	125,7%		64	116,3%
65	127,9%		65	117,6%
66	130,4%		66	118,9%
			67	120,5%
			68	122,4%
			69	124,5%
			70	126,9%
			71	129,8%

Voor tussenliggende leeftijden kan lineair worden geïnterpoleerd.

Voorbeeld 1

Indien de deelnemer vanaf de 61-jarige leeftijd kiest voor de volgende hoog / laag constructie:

- de eerste 6 jaar een hogere uitkering en daarna een lagere uitkering;
- de hoge uitkering is 33 1/3 % hoger dan de lage uitkering,

dan wordt er vanaf de 61-jarige leeftijd een tijdelijk ouderdompensioen verkregen ter grootte van 120,7 % maal het oorspronkelijke direct ingaande levenslange ouderdompensioen en vanaf de 67-jarige leeftijd een levenslang ouderdompensioen ter grootte van 75 % maal 120,7% maal het oorspronkelijke direct ingaande levenslange ouderdompensioen.

Het nabestaandenpensioen wordt niet beïnvloed door de hoog / laag-uitruil.

Voorbeeld 2

Indien de deelnemer vanaf de 65-jarige leeftijd kiest voor de volgende hoog / laag constructie:

- de eerste 7 jaar een hogere uitkering en daarna een lagere uitkering;
- de hoge uitkering is $33 \frac{1}{3}$ % hoger dan de lage uitkering,

dan wordt er vanaf de 65-jarige leeftijd een tijdelijk ouderdomspensioen verkregen ter grootte van 117,6 % maal het oorspronkelijke direct ingaande levenslange ouderdomspensioen en vanaf de 72-jarige leeftijd een levenslang ouderdomspensioen ter grootte van 75 % maal 117,6 % maal het oorspronkelijke direct ingaande levenslange ouderdomspensioen.

Het nabestaandenpensioen wordt niet beïnvloed door de hoog / laag-uitruil.

Tabel I.3 Uitrustfactoren van partnerpensioen en ouderdompensioen

Leeftijd	Extra ouderdompensioen na uitrust nabestaandenpensioen	Extra partnerpensioen na uitrust ouderdompensioen
55	14,6%	600,5%
56	15,2%	577,6%
57	15,8%	555,2%
58	16,4%	533,5%
59	17,1%	512,3%
60	17,8%	491,6%
61	18,5%	471,6%
62	19,3%	452,1%
63	20,1%	433,2%
64	21,0%	414,8%
65	21,9%	397,1%
66	22,9%	380,0%
67	23,9%	363,6%

Voor tussenliggende leeftijden kan lineair worden geïnterpoleerd.

Voorbeeld

Onderstaande uitwerking heeft betrekking op een 65-jarige deelnemer met EUR 1.000,-- opgebouwd levenslang ouderdompensioen vanaf de 67-jarige leeftijd (OP 67), en een latent nabestaandenpensioen (NP) ter grootte van EUR 700,--.

Situatie op leeftijd 65 vóór vervroeging	Bedrag in EUR	Situatie op leeftijd 65 ná vervroeging (zie tabel I.1)	Bedrag in EUR
OP 67	1.000,--	OP direct ingaand	873,-- (=1.000 x 87,3 %)
Latent NP	700,--	Latent NP	700,--

Situatie op leeftijd 65 vóór uitruil nabestaandenpensioen	Bedrag in EUR	Situatie op leeftijd 65 ná uitruil nabestaandenpensioen	Bedrag in EUR
OP direct ingaand	873,--	OP direct ingaand	1.026,30 (=873+700 x 21,9 %)
Latent NP	700,--	Latent NP	0,--

BIJLAGE: AFKOOPVOET NAAR LEEFTIJD EN PENSIOENSOORT 2024

Bij vragen over de afkoopvoeten kan contact worden opgenomen met Appel Pensioen.

Tabel II.1 Afkoopvoet naar leeftijd en pensioensoort

Leeftijd	Ouderdomspensioen vanaf leeftijd 67	Latent nabestaandenpensioen
18	5,466	1,478
19	5,549	1,512
20	5,632	1,547
21	5,716	1,583
22	5,801	1,620
23	5,886	1,657
24	5,972	1,696
25	6,059	1,735
26	6,146	1,775
27	6,234	1,815
28	6,323	1,857
29	6,414	1,899
30	6,506	1,942
31	6,600	1,985
32	6,696	2,029
33	6,793	2,074
34	6,893	2,120
35	6,995	2,166
36	7,098	2,213
37	7,204	2,261
38	7,311	2,309
39	7,422	2,358
40	7,535	2,408
41	7,651	2,458
42	7,769	2,509

Leeftijd	Ouderdomspensioen vanaf leeftijd 67	Latent nabestaandenpensioen
43	7,891	2,560
44	8,019	2,612
45	8,151	2,665
46	8,290	2,718
47	8,433	2,772
48	8,584	2,826
49	8,743	2,880
50	8,910	2,935
51	9,087	2,991
52	9,272	3,048
53	9,469	3,104
54	9,680	3,161
55	9,904	3,219
56	10,144	3,276
57	10,400	3,334
58	10,674	3,391
59	10,966	3,449
60	11,276	3,506
61	11,605	3,562
62	11,954	3,618
63	12,325	3,673
64	12,719	3,726
65	13,137	3,777
66	13,585	3,825
67	14,072	3,871

De afkoopfactoren voor het ouderdomspensioen zijn eveneens van toepassing voor afkoop in het kader van 'Bedrag ineens'.

Tabel II.2 Afkoopvoet naar leeftijd en pensioensoort

Leeftijd	Ingegaan nabestaandenpensioen	Leeftijd	Ingegaan nabestaandenpensioen
18	30,997	65	14,930
19	30,780	66	14,463
20	30,559	67	13,992
21	30,333	68	13,517
22	30,103	69	13,040
23	29,868	70	12,561
24	29,628	71	12,078
25	29,384	72	11,594
26	29,134	73	11,111
27	28,880	74	10,627
28	28,619	75	10,143
29	28,354	76	9,663
30	28,083	77	9,186
31	27,806	78	8,713
32	27,524	79	8,248
33	27,236	80	7,788
34	26,942	81	7,337
35	26,642	82	6,898
36	26,336	83	6,469
37	26,024	84	6,052
38	25,706	85	5,649
39	25,382	86	5,262
40	25,052	87	4,892
41	24,715	88	4,539
42	24,373	89	4,212
43	24,025	90	3,903

Leeftijd	Ingegaan nabestaandenpensioen	Leeftijd	Ingegaan nabestaandenpensioen
44	23,671	91	3,617
45	23,311	92	3,347
46	22,944	93	3,097
47	22,572	94	2,867
48	22,194	95	2,657
49	21,810	96	2,465
50	21,419	97	2,292
51	21,023	98	2,136
52	20,621	99	1,998
53	20,213	100	1,878
54	19,800	101	1,778
55	19,380	102	1,689
56	18,956	103	1,610
57	18,527	104	1,540
58	18,093	105	1,478
59	17,654	106	1,424
60	17,210	107	1,376
61	16,762	108	1,334
62	16,310	109	1,297
63	15,853	110	1,265
64	15,394	111	1,236

Tabel II.3 Afkoopvoet naar leeftijd en pensioensoort

Leeftijd	Ingegaan wezenpensioen
0	17,029
1	16,564
2	16,087
3	15,598
4	15,096
5	14,581
6	14,053
7	13,509
8	12,949
9	12,372
10	11,778
11	11,165
12	10,531
13	9,875
14	9,195
15	8,490
16	7,761
17	7,006
18	6,225
19	5,419
20	4,585
21	3,726
22	2,839
23	1,924
24	0,980
25	-

BIJLAGE: ACTUARIËLE GRONDSLAGEN

Tabel III.1 Actuariële grondslagen

Actuariële grondslagen	Boekjaar 2023	Boekjaar 2024
interest voor omzettingsfactoren en afkoopvoeten	rentetermijnstructuur zoals gepubliceerd door DNB 30 september 2022	rentetermijnstructuur zoals gepubliceerd door DNB 30 september 2023
sterfte	prognosetafel AG2022 met fondsspecifieke ervaringssterfte W+B 2022	prognosetafel AG2022 met fondsspecifieke ervaringssterfte W+B 2022
leeftijdsverschil	man is 3 jaar ouder verondersteld dan vrouw	man is 3 jaar ouder verondersteld dan vrouw
partnerfrequenties	CBS 2020 frequenties tot pensioendatum, daarna werkelijke burgerlijke staat	CBS 2020 frequenties tot pensioendatum, daarna werkelijke burgerlijke staat
opslag latent wezenpensioen	2 % van latent partnerpensioen van (gewezen) deelnemers jonger dan 67 jaar	2 % van latent partnerpensioen van (gewezen) deelnemers jonger dan 67 jaar
opslag premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid	2,2 % van actuariële koopsom	2,2 % van actuariële koopsom
voorziening zieke deelnemers	opslag premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid in de premie van de voorgaande twee jaar	opslag premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid in de premie van de voorgaande twee jaar
kosten	3,3 % van de netto TV	3,3 % van de netto TV

Tabel III.2 Overige actuariële veronderstellingen

Overige veronderstellingen		
verdeling man / vrouw	90 % / 10 %	Gebaseerd op de technische voorziening uit het jaarwerk 2020.
uitruilkans PP naar OP man	20 %	Conform de gehanteerde partnerfrequenties is circa 80 % van de mannen gehuwd op de pensioenleeftijd. Aangenomen wordt dat de overige 20 % gebruik maakt van uitruil.
uitruilkans PP naar OP vrouw	65 %	Conform de gehanteerde partnerfrequenties is circa 70 % van de vrouwen gehuwd op de pensioenleeftijd. Aangenomen wordt dat de 30 % niet gehuwden en de helft van de gehuwden (35 %) gebruik maakt van uitruil.
verdeling man / vrouw ingeval PP naar OP wordt uitgeruild	73 % / 27 %	De verhouding man / vrouw is 90 % / 10 %. Van de 90 % mannen ruilt 20 % het PP uit naar OP, terwijl van de 10 % vrouwen 65 % het PP uitruilt naar OP. Hieruit volgt dat van alle uitruil PP naar OP het voor 73 % (zijnde $(20\% \times 90\%) / (20\% \times 90\% + 65\% \times 10\%)$) een man betreft.
verdeling man / vrouw ingeval van afkoop	90 % / 10 %	Bij afkoop wordt gekeken naar pensioenen onder de afkoopgrens van kleine pensioenen. Vanaf 2023 is deze verhouding gelijk gesteld aan de verdeling man/vrouw voor de reguliere factoren.

Tabel III.3 Overige veronderstellingen

Overige veronderstellingen	Boekjaar 2023	Boekjaar 2024
maximum pensioensalaris	EUR 128.810,00	137.800,00 EUR
franchise	EUR 18.173,00	EUR 19.136,00
opbouw ouderdomspensioen als % van pensioengrondslag	1,39 %	1,738 %
afkoopgrens klein pensioen	EUR 594,89	EUR 592,51